

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Spis broj: KSC-CC-2020-11

Rešava: Specijalizovano veće Ustavnog suda
sudija Vidar Stensland, predsedavajući
sudija Antonio Balsamo
sudija Roumen Nenkov

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 5. oktobar 2020.

Jezik: engleski

Naziv spisa: Zahtev za ocenu ustavnosti predloženih izmena i dopuna na Ustav Kosova

Stepen tajnosti: javno

**Odluka po obaveštenju o zahtevu za ocenu ustavnosti i
zahtev za dostavljanje informacija**

Predsednik Kosova
Hašim Tači

Premijer Kosova
Avdulah Hoti

**Predsednik Skupštine
Kosova**
Vjosa Osmani – Sadriu

**Ombudsman
Specijalizovanih veća**
Pjetro Spera

**Visoki predstavnik Unije
za spoljne poslove i
bezbednosnu politiku**
**Potpredsednik Evropske
komisije**
Žozep Borel Fonteles

**Šef Misije Evropske unije
za vladavinu prava na
Kosovu (Euleks Kosovo)**
Lars-Gunar Vigemark

I. ISTORIJAT ZAHTEVA ZA OCENU USTAVNOSTI

A. RAZMENA PISAMA

1. Dana 14. aprila 2014, predsednik Kosova i visoki predstavnik Unije za spoljne poslove i bezbednosnu politiku/potpredsednik Evropske komisije razmenili su pisma o mandatu Misije Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu (u daljem tekstu: Euleks) i uspostavljanju i radu „specijalizovanog suda“ i „specijalizovanog tužilaštva“ za eventualne postupke koji bi proistekli iz istraga Specijalne istražne radne grupe (u daljem tekstu: SIRG) (u daljem tekstu: razmena pisama).

2. Prema razmeni pisama, predviđeno je da Kosovo donese sve potrebne pravne akte, u skladu sa svojim zakonom, za osnivanje „specijalizovanog suda“ i „specijalizovanog tužilaštva“ u vezi sa SIRG-om, uključujući eventualne amandmane na Ustav, ukoliko je to potrebno. U razmeni pisama predviđene su i konsultacije u toku postupka za izmenu kosovskih zakona od uticaja na vršenje Euleksovog mandata na Kosovu ili sudske postupke koji proisteknu iz istraga SIRG-a.

B. RATIFIKACIJA RAZMENE PISAMA

3. Dana 23. aprila 2014, Zakonom br. 04/L-274 Skupština Kosova je ratifikovala razmenu pisama kao međunarodni sporazum između Kosova i Evropske unije.

C. USTAVNI AMANDMAN

4. Dana 7. marta 2015, Vlada Kosova iznela je predlog amandmana na Ustav Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav) o dodavanju, posle člana 161 Ustava, novog člana 162 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: amandman).¹

¹ Kosovo, Ustavni sud, *Ocena amandmana na Ustav Republike Kosovo predloženog od strane Vlade Republike Kosovo i podnetog od strane predsednika Skupštine Republike Kosovo 9. marta 2015. godine dopisom br. 05-433/DO-318, KO 26/15, presuda, 14. april 2015. (15. april 2015), stav 13.*

5. Dana 9. marta 2015, predsednik Skupštine Kosova, postupajući u skladu s članovima 113(9) i 144(3) Ustava, uputio je Ustavnom sudu Kosova amandman tražeći preliminarnu ocenu o tome da li se amandmanom sužavaju prava i slobode garantovane poglavljem II Ustava.²

6. Dana 14. aprila 2015,³ Ustavni sud Kosova potvrdio je da se amandmanom ne sužavaju prava i slobode garantovane poglavljima II i III, kao i da je u duhu i po slovu Ustava. Ustavni sud napominje da je amandman uveden na osnovu međunarodnog sporazuma između Kosova i Evropske unije od 14. aprila 2014. godine (vidi stavove 1-3 gore).⁴

7. Dana 3. avgusta 2015, Skupština Kosova dopunila je Ustav dodavanjem, posle člana 161, novog člana 162 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu.

D. PREDLOŽENI USTAVNI AMANDMAN

8. Dana 24. avgusta 2020, predsednik Kosova predložio je izmenu i dopunu člana 162 Ustava (u daljem tekstu: predloženi amandman).⁵

II. ZAHTEV ZA OCENU USTAVNOSTI

9. Dana 18. septembra 2020, predsednik Skupštine Kosova dostavio je tekst predloženog amandmana predsedniku Specijalizovanih veća, u skladu s članovima 144(3) i 162(3) Ustava (u daljem tekstu: Zahtev za ocenu ustavnosti).⁶

10. Konkretno, predsednik Skupštine Kosova je zatražio da predsednik Specijalizovanih veća zaduži Specijalizovano veće Ustavnog suda da oceni da li se

² *Ibid.*, stavovi 1, 14.

³ *Ibid.*, stav 9.

⁴ *Ibid.*, stav 37.

⁵ KSC-CC-2020-11, F00001, A01 Predlog izmena i dopuna Ustava (zavedeno u evidenciju 21. septembra 2020).

⁶ KSC-CC-2020-11, F00001, Pismo predsednika Skupštine Kosovo, javno, 18. septembar 2020, s prilogom A01 (zavedeno u evidenciju 21. septembra 2020).

predloženim amandmanom sužavaju prava i slobode garantovane poglavljem II Ustava.

11. Dana 22. septembra 2020, predsednik Specijalizovanih veća odredio je gore navedeni panel da rešava po zahtevu za ocenu ustavnosti.⁷

III. OBAVEŠTENJE I ZAHTEV ZA DOBIJANJE INFORMACIJA

A. RELEVANTNE ODREDBE

12. Panel najpre napominje da prema članu 162(3) Ustava i članu 49(2) Zakona o Specijalizovanim većima i specijalizovanom tužilaštvu br. 05/L-053 (u daljem tekstu: Zakon) ovo veće ima isključivu nadležnost da rešava po zahtevima za ocenu ustavnosti podnesenim prema članu 113 Ustava koji se odnose na Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo. S tim u vezi, panel primećuje da se predloženi amandman odnosi na član 162 Ustava o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu.

13. Dalje, panel napominje da prema pravilu 15(2) Poslovnika o radu Specijalizovanog veća Ustavnog suda, panel može zatražiti dodatne informacije ili izjašnjenja, ukoliko to smatra potrebnim, u vezi sa podnesenim zahtevom za ocenu ustavnosti.

B. OBAVEŠTAVANJE

14. U tom svetlu i s obzirom na istorijat zahteva za ocenu ustavnosti u pogledu vlasti koje su zainteresovane za ovaj postupak (vidi stavove 1, 4 i 8 gore), panel smatra da je primereno da o zahtevu za ocenu ustavnosti obavesti sledeće vlasti, s tim da imaju mogućnost da, ukoliko to žele, podnesu pismena izjašnjenja o njegovoj dopuštenosti, odnosno osnovanosti: predsednika Kosova; visokog predstavnika Unije za spoljne

⁷ KSC-CC-2020-11, F00002, Odluka kojom se određuje panel Ustavnog suda, javno, 22. septembar 2020.

poslove i bezbednosnu politiku/potpredsednika Evropske komisije; premijera Kosova, i šefa Euleksove misije na Kosovu.

15. Pored toga, panel napominje da prema članu 162(11) Ustava, ombudsman Specijalizovanih veća ima isključivu odgovornost za Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo. Takođe, pravilom 28(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima, predviđeno je da ombudsman brani i štiti osnovna prava i slobode lica koja stupaju u odnos sa Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvom zacrtanih poglavljem II Ustava. S obzirom na takvu nadležnost ombudsmana, panel nalazi da je primereno da ombudsmana obavesti o zahtevu za ocenu ustavnosti, s tim da ima mogućnost da podnese pismeno izjašnjenje o njegovoj dopuštenosti, odnosno osnovanosti.

C. ZAHTEV ZA DOBIJANJE INFORMACIJA

16. Pored toga, i u cilju pravilne ocene zahteva za ocenu ustavnosti, veće smatra da je primereno da zatraži da predsednik Kosova panelu dostavi informacije o razlozima za predložene izmene i dopune člana 162 Ustava, uključujući i kopije mogućih pripremljenih ili sličnih materijala.

IZ NAVEDENIH RAZLOGA, PANEL USTAVNOG SUDA

1. *Donosi odluku* da o zahtevu za ocenu ustavnosti obavesti sledeće vlasti, s tim da imaju mogućnost da do 19. oktobra 2020. podnesu pismena izjašnjenja o njegovoj dopuštenosti, odnosno osnovanosti:

Predsednika Kosova;

Visokog predstavnika Unije za spoljne poslove i bezbednosnu politiku/potpredsednika Evropske komisije;

Premijera Kosova;

Ombudsmana Specijalizovanih veća, i

Šefa Misije Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu (Euleks).

2. *Traži* da Sekretarijat Specijalizovanih veća dostavi gore navedenim vlastima primerak zahteva za ocenu ustavnosti: KSC-CC-2020-11, F00001, pismo predsednika Skupštine Kosova, javno, 18. septembar 2020, uključujući prilog A01.
3. *Odobrava* da se pismena izjašnjenja, ukoliko ih bude, pored engleskog, koji je radni jezik ovog postupka,⁸ mogu podneti i na albanskom ili srpskom jeziku; Sekretarijat Specijalizovanih veća treba da obezbedi njihov zvanični prevod na službene jezike Specijalizovanih veća, tj. albanski, srpski i engleski.
4. *Upućuje* da pisana izjašnjenja, ukoliko ih bude, ne treba da prelaze 10 stranica.
5. *Traži* od predsednika Kosova da panelu do 19. oktobra 2020. dostavi informacije o razlozima za predložene izmene i dopune člana 162 Ustava, uključujući i kopije mogućih pripremnih ili sličnih materijala.

/potpis na originalu/

**Sudija Vidar Stensland,
predsedavajući sudija**

Sastavljeno na engleskom jeziku u ponedeljak, 5. oktobra 2020.
U Hagu, Holandija

⁸ KSC-CC-2020-11, F00003, Odluka o radnom jeziku, javno, 24. septembar 2020.